

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **Ayvens s.r.o.** (dříve ALD Automotive s.r.o.), sídlem U Stavoservisu 527/1, Praha 10, zastoupená Mgr. Jiřím Melkusem, advokátem, sídlem Washingtonova 1624/5, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, týkající se žaloby proti rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 8. 2023, č. j. 092636/2023/KUSK, a ze dne 23. 8. 2023, č. j. 099349/2023/ KUSK, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2023, č. j. 56 A 14/2023-42,

takto:

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Městský úřad Lysá nad Labem, odbor dopravy, vydal dne 15. 6. 2023 pod č. j. MULNL-OD/42568/2023/Jou rozhodnutí, kterým uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 83a odst. 2 písm. d) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o podmínkách provozu“), za který jí uložil pokutu ve výši 1 500 Kč. Žalobkyně se vytýkaného přestupku dopustila tím, že dne 6. 2. 2023 v 9:47 hodin provozovala vozidlo tov. zn. Dacia Duster, RZ 7AJ 5168, ačkoli u něj platnost pravidelné technické kontroly skončila ke dni 29. 1. 2023 a technická způsobilost vozidla nebyla řádně ověřena podle § 38 odst. 1 písm. e) zákona o podmínkách provozu.

[2] Městský úřad Kolín, odbor dopravy, vydal dne 11. 7. 2023 pod č. j. OD PŘ02738/23 8056/2023 rozhodnutí, kterým uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 83a

odst. 2 písm. d) zákona o podmínkách provozu, za který jí uložil pokutu ve výši 2 000 Kč. Žalobkyně se vytýkaného přestupku dopustila tím, že dne 25. 5. 2023 ve 13:10 hodin provozovala vozidlo tov. zn. Citroën Berlingo, RZ 6AL 0844, ačkoli u něj platnost pravidelné technické kontroly skončila ke dni 11. 9. 2021 a technická způsobilost vozidla nebyla řádně ověřena podle § 38 odst. 1 písm. e) zákona o podmínkách provozu.

[3] Proti uvedeným rozhodnutím se žalobkyně bránila odvoláními. Žalovaný změnil rozhodnutí Městského úřadu Lysá nad Labem a Městského úřadu Kolín tak, že opravil ve výrokové části ustanovení zákona o podmínkách provozu, podle kterého byly žalobkyni uloženy pokuty (správně § 83a odst. 11 písm. d) namísto odst. 10), ve zbytku prvostupňová rozhodnutí potvrdil.

[4] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobami, které Krajský soud v Praze spojil ke společnému projednání a rozhodnutí a rozsudkem označeným v záhlaví žaloby zamítl. Rozhodnutí správních orgánů neshledal nepřezkoumatelnými a ve shodě se správními orgány dospěl k závěru, že žalobkyně byla odpovědná za přestupky, neboť je provozovatelkou vozidel na základě evidence v registru silničních vozidel. Nedůvodnou krajský soud shledal námitku, že žalobkyni nelze přičítat protiprávní jednání řidičů. V této souvislosti uvedl, že neověření technické způsobilosti vozidla je objektivním stavem, u kterého není podstatné, z jakého důvodu k němu došlo. Skutečnost, kdo reálně pochybil, není dle krajského soudu z pohledu naplnění skutkové podstaty přestupku rozhodná, neboť dle zákona je za to, že technická způsobilost vozidla bude řádně ověřena, odpovědný provozovatel. Krajský soud doplnil, že na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že technická způsobilost vozidel byla ověřena dodatečně. Krajský soud taktéž nepřisvědčil námitce porušení zásady *ne bis in idem*, kterou žalobkyně spatřovala v jejím potrestání a potrestání řidičů vozidel. Uvedl, že řidiči byli potrestáni za přestupek podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a replika

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítala, že není provozovatelkou vozidel, a tedy není odpovědnou za spáchání přestupků. Stěžovatelka jako poskytovatelka leasingových služeb pronajímá vozidla na základě nájemních smluv nájemcům, kteří vozidla fakticky provozují a užívají. Stěžovatelka nemá k vozidlům přístup, nemůže s nimi disponovat. Nemůže být proto ani provozovatelkou vozidel a dopustit se vytýkaných přestupků. Pojetí, dle kterého se za provozovatele považuje osoba zapsaná v registru silničních vozidel jako vlastník, nenaplnuje dle stěžovatelky účel podle § 83a odst. 2 písm. d) zákona o podmínkách provozu, kterým je zajištění bezpečného silničního provozu. Dle stěžovatelky je nutno za provozovatele vozidla pokládat toho, kdo má právní a faktickou možnost dispozice s vozidlem. Stěžovatelka v této souvislosti s odkazem na § 12 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), namítala, že nenaplnila jeden z formálních znaků skutkové podstaty přestupku, neboť nemá zvláštní vlastnost, způsobilost či povahu, kterou je postavení provozovatele.

pokračování

[6] Stěžovatelka taktéž namítala, že jí nelze přičítat protiprávní jednání řidičů. Nesouhlasila se závěrem krajského soudu, že v daném případě není přičitatelnost jednání rozhodná. Naopak trvala na tom, že otázka, kdo pravidelnou technickou kontrolu nezajistil (včetně vztahu řidiče ke stěžovateli), je v daném případě zásadní. Neztotožnila se tak se závěrem krajského soudu, že pro posouzení věci je podstatný objektivní stav, tj. že technická způsobilost vozidla nebyla ověřena. Stěžovatelka zároveň s odkazem na § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky namítala, že učinila vše, aby přestupku zabránila. V čl. 3.2.2. všeobecných smluvních podmínek má upraveno, že je to nájemce, kdo zajišťuje v termínech stanovených právními předpisy provedení technické kontroly vozidla. Porušení této povinnosti jí proto nelze klást k tíži.

[7] Dále stěžovatelka zopakovala námitku, že uložením pokut jak jí, tak řidičům vozidel došlo k porušení zásady *ne bis in idem*. Dle stěžovatelky pak nebyla krajským soudem řádně vypořádána ani námitka nepřezkoumatelnosti vydaných správních rozhodnutí. Stěžovatelka se neztotožnila se závěrem krajského soudu, že žalovaný v jím vydaných rozhodnutích dílčí nedostatky napravil a že z odůvodnění je patrné, z jakých důvodů nepokládal argumenty stěžovatelky za důvodné.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na nepřijatelnost kasační stížnosti, jejíž obsah nepřináší žádnou novou otázku, kterou by judikatura Nejvyššího správního soudu dosud neřešila. Žalovaný se ztotožnil se závěry krajského soudu stran evidenčního principu při definování pojmu provozovatele vozidla a jeho odpovědnosti za ověření technické způsobilosti vozidla. Stěžovatelčiny námitky nepovažoval za důvodné.

[9] Stěžovatelka reagovala na vyjádření žalovaného replikou, v níž upozornila, že v nyní posuzovaném případě kasační stížnost přesahuje její vlastní zájmy jednak z důvodu zásadního pochybení krajského soudu při hodnocení otázky přičitatelnosti jednání řidičů stěžovatelce, jednak z toho důvodu, že otázka provozování vozidla dosud nebyla Nejvyšším správním soudem judikována.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[11] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, která se uplatní též na všechny věci, ve kterých před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31). V daném případě však Nejvyšší správní soud naplnění žádného z uvedených kritérií přijatelnosti kasační stížnosti neshledal.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že stěžovatelkou namítané nevypořádání se s žalobními námitkami by v případě důvodnosti vedlo k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Z odůvodnění rozsudku krajského soudu je však v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při jejich hodnocení a proč pokládá stěžovatelčiny námitky za nesprávné (např. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Krajský soud v souladu s judikaturou (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 5. 2. 2021, č. j. 3 As 59/2020-68, bod 25) posuzoval vydaná správní rozhodnutí jako jeden celek a touto optikou hodnotil také jejich přezkoumatelnost (s poukazem na nápravu dílčích nedostatků odůvodnění prvostupňových správních rozhodnutí žalovaným).

[13] K věci samé pak Nejvyšší správní soud uvádí, že se ve své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval pojmem provozovatel (provozování) vozidla. V rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č. j. 1 As 222/2017-45, vyslovil, že *„provozovatel se důsledně vymezuje jako osoba zapsaná jako provozovatel v registru silničních vozidel, a není-li taková osoba v registru zapsána, je provozovatelem vlastník. Pro určení provozovatele (narozdíl od vlastníka) má tedy zápis do registru konstitutivní charakter“*. Obdobně v rozsudku ze dne 6. 2. 2020, č. j. 2 As 46/2019-65, uvedl, že *„vlastníkem a provozovatelem mohou být i dvě osoby, pokud taková odlišnost nastane. Provozovatelem je však vždy v každém případě ten, kdo je jako provozovatel zapsán do registru vozidel, rozhodující je tedy stav evidenční“*. Krajský soud v napadeném rozsudku z citované judikatury vycházel a správně dovodil, že nebyla-li v evidenci jako provozovatel zapsána jiná osoba, byla provozovatelem vozidel stěžovatelka.

[14] Tento závěr Nejvyšší správní soud potvrdil také v rozsudku ze dne 5. 5. 2022, č. j. 9 As 100/2021-35, č. 4355/2022 Sb. NSS, v němž se vyjadřoval k otázce odpovědnosti evidovaného provozovatele vozidla v registru vozidel, přestože on sám není osobou, která toto vozidlo fakticky „provozuje“. V rozsudku ze dne 25. 7. 2018, č. j. 1 As 32/2018 - 41, dovodil, že provozovatel vozidla se nemůže zprostit odpovědnosti, dal-li dotčené vozidlo do nájmu jiné osobě, která se zavázala, že při provozu vozidla bude dodržovat právní předpisy. Nejvyšší správní soud upozornil, že v případě, že si provozovatel vozidla nepřeje být odpovědný za jednání takové osoby, *„v úvahu přichází zápis změny provozovatele vozidla postupem uvedeným v § 10 zákona o podmínkách provozu vozidel“*. K argumentaci opírající se o zákon č. 30/2024 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (ve spojení se směrnicí 2009/10/ES) Nejvyšší správní soud uvádí, že ji stěžovatelka nevznesla v podané žalobě, a proto je dle § 104 odst. 4 s. ř. s. v řízení před Nejvyšším správním soudem nepřipustná.

[15] K namítané přičitatelnosti jednání řidičů stěžovatelce Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud ve shodě s judikaturou správně dovodil, že pokud vozidlo v době spáchání přestupku fakticky užívaly osoby od stěžovatelky odlišné, nemění tato skutečnost nic na tom, že stěžovatelka je jako jejich provozovatelka za spáchání přestupku odpovědná. V daném případě se jedná o odpovědnost objektivní. Neověření technické způsobilosti vozidla je objektivním stavem, u kterého není podstatné, z jakého důvodu k němu došlo. Nezkoumá se tedy, kdo konkrétně protiprávní stav zavinil (rozsudek Nejvyššího správního

pokračování

soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 4 As 28/2006-65, č. 1658/2008 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 25. 1. 2017, č. j. 6 As 161/2016-25).

[16] Stran námitky týkající se porušení zásady *ne bis in idem* (z důvodu potrestání stěžovatelky i řidičů vozidel) Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek ze dne 4. 3. 2009, č. j. 6 As 44/2008-142, č. 1842/2009 Sb. NSS, ze kterého vyplývá, že zásadu *ne bis in idem* lze aplikovat v případě totožnosti skutku a totožnosti pachatele. O totožnost pachatele se ovšem v nyní projednávaném případě nejednalo. Rovněž v rozsudku ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 As 225/2016-57, v němž Nejvyšší správní soud řešil námitku nepřipustného potrestání za jeden skutek právnické osoby i fyzické osoby (v tehdejší věci nadto jediného spolčenika postižené právnické osoby), dospěl k závěru, že „*podmínkou pro aplikaci zásady ne bis in idem je totožnost osoby, která byla potrestána v předchozím řízení, s osobou trestanou v novém správním řízení, dále totožnost skutku, jehož se týkala věc původní a týká věc nová, a existence pravomocného rozhodnutí (...). Ve správním právu není vyloučena ani souběžná odpovědnost fyzických a právnických osob za správní delikty, resp. správní delikty právnických osob a přestupky fyzických osob*“.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28). Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává. Požadoval-li žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti náhradu nákladů řízení vzniklých v souvislosti s vypracováním písemného úkonu včetně poštovního za zaslání správního spisu, Nejvyšší správní soud k tomuto požadavku uvádí, že tyto náklady nepochybně tvoří součást běžné úřední činnosti žalovaného.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu